

**UCHWAŁA NR LV/451/2024
RADY GMINY OBROWO**

z dnia 28 marca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Obrowo
na lata 2024 - 2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r., poz. 40, 572, 1463, 1688) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021r. poz. 1249, z 2023r. poz. 289, 535, 1606) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Obrowo na lata 2024 - 2030”, w brzmieniu określonym w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Obrowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący Rady Gminy

Roman Skórski

Załącznik do uchwały Nr LV/451/2024
Rady Gminy Obrowo
z dnia 28 marca 2024 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY
OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE OBROWO
NA LATA 2024–2030**

Obrowo 2024 r.

Spis treści

Wstęp	3
Diagnoza problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym	5
Założenia ramowe	16
I. Cele Programu	17
II. Założenia Programu	17
III. Adresaci Programu	18
IV. Realizatorzy Programu	18
V. Działania	19
VI. Finansowanie programu	26
VII. Sposób monitorowania i sprawozdawczości	27
VII. Akty prawne w oparciu, o które będzie realizowany program	27

Wstęp

Zgodnie z definicją zawartą w Ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 535), przemocą domową jest jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Rodzina to mała grupa społeczna, stanowiąca załęczek szerszej społeczności. Jest ona niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, poglądy, styl życia, system norm i wartości. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką, a jej dobro, państwo ma obowiązek uwzględniać w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielenie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Ważną rolę w rodzinie odgrywają relacje panujące pomiędzy jej członkami, które winny być oparte na miłości i zrozumieniu. Zdarza się jednak, że relacje te ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Możemy mówić wówczas o zjawisku przemocy domowej, które rodzi szkodliwe konsekwencje, jest źródłem lęku, bólu i poczucia bezsilności.

Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki, przyczyniający się do jej fizycznej, a także psychicznej szkody, wykraczający poza społeczne zasady wzajemnych relacji i zmuszanie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą. Przemoc upokarza, wywołuje cierpienie, rodząc tym samym nienawiść i pragnienie odwetu.

Zgodnie z art. 72 Konstytucji, Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem instytucji i organizacji publicznych jest ochrona osób przed przemocą, również krzywdzeniem ze strony osób bliskich.

Badania empiryczne oraz doświadczenie wskazują, że prawidłowo funkcjonujące środowisko rodzinne jest optymalnym środowiskiem rozwoju i samorealizacji. Natomiast przemoc jest jednym z ważnych zagrożeń dla realizacji tej podstawowej funkcji rodziny jak i dla samorealizacji każdego z jej członków.

Statystycznie większość osób doznających przemocy domowej stanowią kobiety. Innymi szczególnie wrażliwymi kategoriami osób doznających przemocy domowej są m.in.: małoletni, osoby starsze, osoby niepełnosprawne.

Dodatkowo przepisy, ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 535) wprowadzają rozszerzenie kręgu osób doznających przemocy domowej, zwłaszcza o byłego małżonka, byłego partnera lub innego członka rodziny, niezależnie od faktu zamieszkiwania z osobą stosującą przemoc domową.

Szczególna ochrona i wsparcie powinna być dedykowana małoletnim, zarówno doznającym przemocy domowej, jak i będącym świadkami przemocy, które zgodnie ze zmianami ustawowymi są uznawane jako osoby doznające przemocy domowej.

Diagnoza problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym

Przemoc domowa jest w Gminie Obrowo, podobnie jak w innych, jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania działań przeciwdziałających temu zjawisku.

Wpływ na stosowanie przemocy domowej ma uzależnienie od alkoholu lub jego nadużywanie.

Należy pamiętać, że alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo że osoby stosujące przemoc często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie. Coraz częściej przyczyną przemocy domowej jest uzależnienie nie tylko od alkoholu, ale także uzależnienie od innych substancji psychoaktywnych. Zgodnie z danymi przedstawionymi w Raporcie o stanie narkomanii w Polsce – w 2018 r. odsetek populacji w wieku 15–64 lata sięgających po narkotyki wynosił 5,4%.

Niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy domowej może mieć także dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia. Dzieci wychowujące się w środowisku domowym z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że sposobem rozwiązywania konfliktów jest przemoc.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrowie w oparciu o postanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej, zleciło przeprowadzenie badań mających na celu zdiagnozowanie zjawiska przemocy domowej w Gminie Obrowo.

Poniżej przedstawiono wybrane elementy dotyczące problemu przemocy na poziomie lokalnym

Niniejsza diagnoza została przeprowadzona metodą badań ilościowych. Wyniki przedstawione w raporcie mają charakter procentowy.

Badania obejmowały mieszkańców w gminie Obrowo. Respondenci zostali poinformowani o anonimowym charakterze ankiety oraz możliwości rezygnacji z badania w dowolnym momencie.

Skala zjawiska przemocy domowej na poziomie lokalnym

Stosowanie przemocy wobec członków rodziny jest zjawiskiem powszechnym, istniejącym od zawsze we wszystkich społeczeństwach. Jeżeli statystyki ukazują zjawisko jako marginalne, to oznacza, że przemoc domowa nie jest ujawniana.

Z wcześniejszych statystyk wynika, że mimo, iż liczba przypadków przemocy domowej spada, to przypadki przemocy wciąż są poważnym problemem w społeczeństwie.

W pierwszej kolejności zapytano mieszkańców gminy Obrowo o rozpowszechnienie zjawiska przemocy domowej w miejscowości, w której mieszkają. W subiektywnej ocenie większości badanych (łącznie 74%) przemoc domowa jest w ich społeczności lokalnej raczej rzadkim i bardzo rzadkim zjawiskiem.

Kolejno, 36% mieszkańców wskazało, że ma w swoim otoczeniu osoby doświadczające przemocy domowej, a 24% przyznało, że nie jest pewne, ale ma co do tego podejrzenia. Pozostałe 40% odpowiedziało, że nie ma w swoim otoczeniu osób doświadczających przemocy domowej.

Następnie zapytano badanych o ich osobiste doświadczenia związane z występowaniem przemocy domowej- 35% respondentów przyznało, że sami doświadczyli przemocy ze strony członka swojej rodziny. Jeżeli chodzi o rodzaj doświadczanej przemocy to badani ci wskazują najczęściej, że doświadczyli przemocy psychicznej (83%). Nieco mniej respondentów zaznaczyło, że doznało przemocy fizycznej (60%). W dalszej kolejności ankietowani odpowiadali, że są osobami, które doznały/ doznają przemocy ekonomicznej (29%), przemocy seksualnej (26%) oraz innej niż wskazane formy przemocy (3%). Uzyskane wyniki wskazują, że niektórzy mieszkańcy doświadczają/ doświadczyły więcej niż jednej formy przemocy domowej.

Nieco ponad połowa ankietowanych- 54% przyznało, że w przeszłości wielokrotnie doznało przemocy domowej, ale takie sytuacje już się nie powtórzą. Kolejno, 29% deklaruje, że doznali przemocy raz w życiu i nigdy więcej się nie powtórzyło. Jednakże, 11% respondentów zaznaczyło, że w przeszłości wielokrotnie doznało przemocy domowej i ma obawy, że zdarzy się to ponownie, a 6% badanych odpowiedziało, że wiele razy doznało przemocy domowej i wciąż jej doznaje¹.

Nieco ponad 1/3 ankietowanych, którzy doznali przemocy domowej, prosiła o pomoc w tej sytuacji osoby trzecie- Policję, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje

¹ Odsetki dotyczą badanych, którzy doznają/ doznali przemocy domowej.

pozarządowe oraz bliższą lub dalszą rodzinę. Aczkolwiek, większość- 66% nie zgłosiło nikomu, że jest wobec nich stosowana przemoc domowa.

Należy pamiętać, że nie ma jednej przyczyny przemocy domowej. Do przemocy dochodzi w wyniku współwystępowania i interakcji (wzajemnego oddziaływania na siebie) różnych czynników: społecznych, kulturowych i psychologicznych. Możemy mówić o elementach ryzyka, które zwiększają prawdopodobieństwo pojawienia się przemocy domowej, ale nie możemy stwierdzić, że są jej przyczyną. Należą do nich m.in.: normy społeczne i kulturowe, przemoc w rodzinie pochodzenia, środowisko społeczne i warunki życia, uzależnienie/nadużywanie alkoholu i innych środków psychoaktywnych, cechy osobowości².

Zdaniem 85% mieszkańców gminy Obrowo przyczyną zachowań agresywnych w stosunku do członków rodziny jest nieumiejętność radzenia sobie z problemami, 73% wskazało, że wynika ona ze stresu, 54% uważa, że powoduje ją zła sytuacja materialna, a 51% zaznaczyło, że powodem jest choroba psychiczna. Mniejsze odsetki jako przyczyny agresji w stosunku do członków rodziny wymieniają brak posłuszeństwa dzieci (30%), brak pracy (26%), czy też odmienne zdanie członków rodziny (26%).

Badane też były przekonania dotyczące przemocy oraz funkcjonujące w społeczności lokalnej mity.

Łącznie 88% badanych zdecydowanie lub raczej zgadza się ze stwierdzeniem, że przyczyną przemocy domowej jest alkohol. Warto pamiętać, że spożywanie alkoholu nasila tendencję do stosowania przemocy, ale nie jest jej bezpośrednią przyczyną.

W społeczeństwie jest obecne przekonanie, że przemoc zdarza się tylko w tzw. „złych domach” – w sumie 92% mieszkańców gminy Obrowo nie myśli w ten sposób o przemocy domowej. Większość badanych- 98% zgadza się ze stwierdzeniem, że osobą doznającą przemocy domowej może być zarówno kobieta, jak i mężczyzna.

Następnie zapytano mieszkańców gminy Obrowo co ich zdaniem pomogłoby zwalczyć przemoc domową. Większość badanych- 85% odpowiedziało, że przemoc domową pomogłoby zwalczyć zaostrenie kar dla sprawców przemocy domowej. Poza tym mieszkańcy zaznaczali edukację społeczeństwa (71%). W dalszej kolejności ankietowani

²<https://www.parpa.pl/phocadownloadpap/Przeciwdzialanie/Przemoc%20w%20rodzinie%20%20sytuacja%20osob%20doznajacych%20przemocy%20w%20rodzinie%20-%20broszura.pdf>

wskazali zwiększenie niezależności finansowej kobiet (53%) oraz poprawę sytuacji materialnej rodzin (32%). Mieszkańcy mieli możliwość przedstawienia własnych propozycji. Wymieniali,

że w zwalczaniu przemocy domowej pomogłoby: „zaprzestanie ufania tylko kobietom”, „częste wizyty urzędników w domu ofiary przemocy i opieka psychologa dla dzieci”, „lepsze wsparcie psychologiczne dla rodzin” oraz „zapewnienie odpowiedniej pomocy i opieki osobom zgłaszającym przemoc domową, reagowanie już po pierwszym sygnale”.

Zdaniem 34% ankietowanych niepodjęcie interwencji przez policję mimo zgłoszenia przemocy domowej zdarza się czasami, 30% wskazało, że zdarza się ono raczej rzadko, 20%, że bardzo często, a 16%, że czasami. Kolejno, 53% mieszkańców uważa, że osoby zgłaszające przemoc domową bardzo często wycofują swoje zgłoszenie, 35% jest zdania, że robią to czasami, a 6%, że robią to raczej rzadko, a kolejne 6%, że nie robią tego nigdy. Poza tym 41% badanych uważa, że prokuratury czasami umarzają sprawy dotyczące przemocy domowej, 40% odpowiedziało, że takie sytuacje mają miejsce bardzo często, a 12%, że raczej rzadko, a 7%, że nie umarzają ich nigdy. W opinii 44% respondentów złe warunki i procedury przesłuchania poszkodowanych mają miejsce bardzo często, 35% wskazało, że zdarzają się to często, 13%, że raczej rzadko, a 8%, że nie mają miejsca nigdy. Orzekanie zbyt łagodnych wyroków wobec osób stosujących przemoc domową zdaniem 68% mieszkańców zdarza się bardzo często, 23% uważa, że ma miejsce czasami, 4% zaznaczyło, że raczej rzadko, a 5% - nigdy. Ponadto, 72% wskazało, że sytuacje takie jak długotrwałe dochodzenie i postępowanie sądowe występują bardzo często, 21% uważa, że mają miejsce czasami, 3%, że raczej rzadko, a 4%, że nigdy. Powyższe wskazują, iż nie wszyscy badani mieszkańcy są przekonani co do tego, że procedury dotyczące przemocy domowej są odpowiednie, a organy ścigania wykonują swoją pracę sumiennie.

Respondenci otrzymali propozycje sześciu stwierdzeń dotyczących wychowania dzieci, do których trafności mieli się odnieść. Uzyskane wartości pozwalają sądzić, że zdecydowana większość mieszkańców Gminy Obrowo nie przejawia postaw wychowawczych, które są charakterystyczne dla autokratycznego modelu wychowania (model ten zakłada wyraźny dystans między rodzicami a dzieckiem. Rodzice kontaktują się z nim w sposób formalny, starają się kierować dzieckiem wydając polecenia i zakazy. Uznają tylko racje własne, nie tolerują sprzeciwu. W razie nieposłuszeństwa stosują surowe

kary. Od dzieci wymaga się bezwzględnej karności i posłuszeństwa, podporządkowania się wszystkim poleceniom i nakazom rodziców).

Stwierdzenie „Aby prawidłowo wychować dziecko, należy od czasu do czasu dawać klapsa” spotkało się z negacją zdecydowanej większości respondentów (88%). Poza tym, 83% mieszkańców uważa, że nawet łagodne kary fizyczne są przemocą domową. Co więcej, 79% ankietowanych jest zdania, że kary fizyczne powinny być zakazane prawem, a 87%, że bicie dziecka jest oznaką bezradności rodziców.

Kolejne twierdzenie: „Dziecko powinno bać się rodziców, wtedy łatwiej o posłuszeństwo i szacunek” spotkało się z negacją 99% respondentów. Dodatkowo, 98% mieszkańców nie zgadza się ze stwierdzeniem, że stosowanie kar fizycznych hartuje dziecko i pozwala sobie lepiej radzić w przyszłości.

Przeprowadzono również badania w placówkach oświatowych.

W badaniu wzięli uczniowie klas 4-8 ze szkół podstawowych na terenie gminy Obrowo. W badaniu udział wzięło 162 uczniów.

Rozwijanie pozytywnych relacji międzyludzkich w okresie dorastania jest jednym z kluczowych elementów sprzyjających skuteczności programów profilaktycznych. Czynnikiem chroniącym przed podejmowaniem zachowań ryzykownych i niepożądanych u dzieci i młodzieży są niewątpliwie dobre relacje z osobami dorosłymi, którzy stanowią mogą dla nich oparcie i źródło wiedzy.

Zdecydowana większość uczniów ocenia relacje z rodzicami jak bardzo dobre oraz raczej dobre- łącznie 94%. Poza tym, część uczniów ma dobre relacje tylko z jednym z rodziców- 4% z mamą, a 1% z tatą. Pozostałe 2% przyznaje, że ich relacje z rodzicami są raczej złe i bardzo złe.

Zdecydowana większość ankietowanych- łącznie 97% wskazuje na poczucie bezpieczeństwa w swoich domach. Jednakże w sumie 3% odpowiedziało, że nie czuje się w nich bezpiecznie.

Klimat szkoły jest jednym z tych elementów środowiska społecznego, które w istotny sposób mogą modyfikować procesy socjalizacyjne i rozwojowe. Wiele badań wskazuje na to, że pozytywny klimat szkoły należy do istotnych czynników wspierających karierę szkolną dzieci i młodzieży, a także należy do czynników chroniących przed zachowaniami ryzykownymi. Dobry klimat w szkole sprzyja przystosowaniu uczniów do wymagań i obowiązków szkolnych; wiąże się z lepszymi wynikami w nauce, wyższą motywacją do uczenia się, większym zaangażowaniem uczniów w pracę na lekcjach, wyższymi

wskaźnikami frekwencji oraz mniejszymi wskaźnikami „wypadania” uczniów z systemu szkolnego. Badacze przedmiotu wskazują także na związki dobrego klimatu szkoły z korzystnymi postawami uczniów wobec szkoły, wobec działalności prospołecznej w szkole, a także z zadowoleniem z siebie i poczuciem własnej wartości. Dodatkowo, wyniki badań mówią o tym, że postrzeganie przez uczniów swoich związków ze szkołą i z nauczycielami jako przeważnie pozytywnych jest związane z mniejszym rozpowszechnieniem zachowań ryzykownych młodzieży, w tym: używania substancji psychoaktywnych, stosowania przemocy, ryzykownych zachowań seksualnych oraz zaburzeń emocjonalnych i zachowania³.

Ważnym elementem relacji uczniów ze szkołą jest jakość kontaktów z nauczycielami. 22% uczniów przyznaje, że ich relacje z nauczycielami są bardzo dobre. Poza tym, wysoki odsetek badanych ocenia je jako dobre- 69%. Aczkolwiek, 5% uczniów wskazało, że są one raczej złe, a 4%, że są bardzo złe.

Większość uczniów w gminie Obrowo (łącznie 82%) czuje się dobrze w swojej klasie. Aczkolwiek 12% czuje się w niej raczej źle, a 6% bardzo źle i chciałoby ją zmienić.

Uczniowie zostali też zapytani o poziom ich zaufania i skłonność do powierzenia swoich trosk najbliższym dorosłym.

W sumie 84% badanych jest skłonna poprosić o pomoc rodzica lub opiekuna. Nieco mniej, bo łącznie 68% zaufałoby nauczycielowi lub nauczycielce w sytuacji poczucia zagrożenia. Jak wskazało badanie, poziom zaufania uczniów wobec bliskich dorosłych w sytuacji niepokoju i zagrożenia jest wysoki i mogą oni liczyć na wsparcie ze strony rodziców i nauczycieli.

Powyższe wyniki wskazują na korzystną atmosferę wychowawczą oraz przyjazne środowisko szkolne w gminie Obrowo, co stanowi niezwykle istotny czynnik chroniący przed podejmowaniem zachowań ryzykownych i niepożądanych u dzieci i młodzieży.

Ponadto uczniowie zostali poproszeni o określenie częstotliwości występowania różnych przejawów agresji w środowisku szkolnym. Przyjętą w tym pytaniu miarą częstotliwości występowania różnych zdarzeń jest odsetek badanych, którzy wskazują, że dane zdarzenie ma miejsce codziennie oraz kilka razy w tygodniu. Uzyskane wyniki pozwalają stwierdzić, że na terenie szkół gminnych najczęściej dochodzi do takich sytuacji jak: wyśmiewanie kogoś i przezywanie- łącznie 62% oraz obgadywanie kogoś za plecami- łącznie 60%. Nieco rzadziej zdarza się unikanie, wykluczanie z grupy- łącznie 45% czy też kopanie i bicie- łącznie 31%. Jeszcze mniejszą częstotliwość ma występowanie takich

³ K. Ostaszewski, *Zachowania ryzykowne młodzieży w perspektywie mechanizmów resilience*, Warszawa 2014.

zachowań jak wandalizm- łącznie 23% i grożenie komuś, szantażowanie- łącznie 19%. Jako najrzadziej występujące sytuacje uczniowie ocenili zabieranie komuś pieniędzy/ rzeczy- łącznie 15%. 89% ankietowanych odpowiedziało, że to chłopcy częściej niż dziewczynki dopuszczają się omawianych wyżej zachowań.

Jak wskazują uczniowie do przemocy dochodzi najczęściej podczas przerw (75%). Rzadziej zaś dochodzi do niej podczas lekcji (6%) i po lekcjach (5%). Natomiast najrzadziej uczniowie stosują przemoc przed lekcjami (3%).

Wśród źródeł zachowań agresywnych ankietowani najczęściej wymieniali, że ich rówieśnicy zachowują się w ten sposób, ponieważ lubią poniżać innych (51%), chcą mieć respekt (40%), są źle wychowani przez rodziców (38%). Nieco mniejsze odsetki wskazywały na takie przyczyny jak: brak konsekwencji takich zachowań (32%), brak wiedzy o tym, że swoim zachowaniem sprawia się komuś przykrość (29%), chęć osiągnięcia celów (21%). Badani wymieniali także inne przyczyny, takie jak m.in.: poczucie satysfakcji, niska samoocena, chęć zaimponowania innym, chęć „wyżycia” się na kimś słabszym, chęć zdenerwowania klasy.

Uczniowie zostali zapytani także o zjawisko prześladowania uczniów najmłodszych klas przez starszych od siebie. Jak wskazują odpowiedzi nie jest to zjawisko bardzo rozpowszechnione w szkołach podstawowych w gminie Obrowo- twierdząco odpowiedziało 15% zapytanych uczniów.

W dalszej części badania zapytano uczniów o ich własne doświadczenia związane z przemocą rówieśniczą. 43% badanych deklaruje, że na terenie szkoły nigdy nie doświadczyło przemocy. Aczkolwiek 41% uczniów doświadczyło tam przemocy psychicznej, 30% przemocy fizycznej, a 6% innej niż wskazane formy przemocy. Uzyskane wyniki wskazują, że niektórzy uczniowie doświadczają w szkole kilku form przemocy.

W kolejnym pytaniu 33% ankietowanych deklaruje, że nie doznali przemocy ze strony innych uczniów. Część badanych przyznaje, że kilka razy w roku (26%) oraz kilka razy w miesiącu (16%) doświadcza w szkole przemocy ze strony swoich kolegów lub koleżanek. Niektórzy uczniowie deklarują, że doświadczają przemocy rówieśniczej w szkole kilka razy w tygodniu (14%) lub nawet codziennie (12%).

W sytuacji doświadczania przemocy uczniowie najczęściej zwierzyliby się rodzicom/opiekunom (34%), a kolejno wychowawcy (23%). Mniejsze odsetki badanych powiedziałyby o takiej sytuacji innej osobie niż wymienione w ankiecie (15%), przyjacielowi

(12%), dyrektorowi szkoły (3%) czy też pedagogowi/ psychologowi szkolnemu (2%). 10% ankietowanych nie powiedziałyby nikomu, że doświadcza przemocy.

W kolejnym pytaniu zapytano badanych o reakcję uczniów na bójkę na szkolnym korytarzu. Nieco ponad połowa respondentów- 52% odpowiedziało, że ich rówieśnicy przyglądaliby się bójce, dopingowali jej uczestników. Zdecydowanie mniej badanych zaznaczyło, że uczniowie zgłosiliby zajście nauczycielowi (22%), staraliby się rozdzielić uczestników bójki (14%), czy też udawaliby, że nie widzą owego zdarzenia (11%). Uzyskane odsetki wskazują, że niewielu uczniów postąpiłoby właściwie będąc świadkami bójki.

Większość uczniów jest zdania, że zwalczaniu przemocy w szkole skuteczne byłyby przede wszystkim działania podejmowane przez grono pedagogiczne. Nieco ponad połowa badanych- 59% odpowiedziało, że przy walce z przemocą rówieśniczą pomogłoby sprawiedliwe karanie winnych. Kolejno, 29% jest zdania, że agresywni uczniowie powinni być wydalani ze szkoły, 28% zaznaczyło zainstalowanie monitoringu na szkolnych korytarzach, 26% wybrało spotkania z pedagogiem lub psychologiem i omawianie zaistniałych sytuacji, a 18% uważa, że potrzebne jest organizowanie zajęć sportowych, które pomogłyby rozładować negatywne emocje. Tylko 20% odpowiedziało, że w walce z przemocą w szkole pomogłyby reakcje leżące po stronie uczniów, czyli nieodpowiadanie na zaczepki.

Uczniowie z gminy Obrowo zostali zapytani o doświadczanie przez nich przemocy domowej. Jak wynika z przeprowadzonych badań, 22% ankietowanych doświadczyło przemocy domowej, z czego 9% doświadcza jej kilka razy w roku, 4%- kilka razy w miesiącu, 5% kilka razy w tygodniu, a 4% nawet codziennie.

Kolejne pytanie dotyczyło rodzaju doświadczanej przemocy. Uczniowie najczęściej wskazywali, że doświadczają przemocy psychicznej (15%) oraz fizycznej (9%). Mniejsze odsetki zaznaczały, że są osobami, które doznały/ doznają przemocy ekonomicznej (4%), przemocy seksualnej (2%) czy też zaniedbania (1%).

Ponad połowa- 54% uczniów nie zna osobiście ani ze słyszenia osób doświadczających przemocy domowej. Jednakże 17% badanych odpowiedziało, że zna takie osoby, a 28% nie jest pewne, ale ma podejrzenia, że niektóre znane im osoby doznają przemocy domowej.

Z badania *EU Kids Online* wynika, że cyberprzemoc pokrywa się z tradycyjną przemocą rówieśniczą (czyli taką, podczas której nie stosuje się technologii). Zazwyczaj osoby, które doświadczają lub są sprawcami cyberprzemocy, angażują się w tradycyjną

przemoc rówieśniczą. Dwie trzecie badanych (62,5%), którzy doświadczyli przemocy tradycyjnej co najmniej raz w tygodniu, równie często padało ofiarami cyberagresji. Istnieje również związek bycia sprawcą przemocy tradycyjnej i cyberprzemocy. Większość osób (68%), które stosowały przemoc tradycyjną co najmniej raz w tygodniu, równie często angażowały się w przemoc elektroniczną⁴.

Uczniowie z gminy Obrowo zostali poproszeni o ocenę częstotliwości występowania różnych zachowań w przestrzeni internetowej. Przyjętą w tych badaniach miarą jest odsetek badanych, którzy wskazują, że dane zachowanie występuje bardzo często. Uzyskane wyniki pozwalają stwierdzić, że najbardziej rozpowszechnionym zachowaniem z jakim spotykają się uczniowie w Internecie jest udostępnianie prywatnych wiadomości innej osobie (16%). Natomiast mniejsze odsetki dzieci i młodzieży mierzą się w cyberprzestrzeni z takimi sytuacjami jak: otrzymywanie wiadomości z wyzwiskami, obelgami (12%), publikowanie w Internecie filmików/zdjęć, które ośmieszają mnie lub inne osoby ze szkoły, otrzymywanie złośliwych komentarzy (10%), podszywanie się pod nich w Internecie (7%), otrzymywanie wiadomości z groźbami lub szantażem (6%) oraz włamanie na konto na portalu społecznościowym (6%).

Ze Sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w 2022 roku w Gminie Obrowo wynika, że liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę wyniosła 82 092 w tym przez przedstawicieli:

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej – 6,
- Policji – 26,
- gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych – 0,
- oświaty – 1,
- ochrony zdrowia – 1,

Należy odnotować, że w 2023 roku liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta ” spadła w stosunku do roku poprzedniego i wynosiła 17 z czego 12 wszczęła policja, 4 GOPS i 1 oświata.

⁴ Pyżalski J. (2019); *Elektroniczna przemoc rówieśnicza (cyberprzemoc)* [w:] J. Pyżalski, A. Zdrodowska, Ł. Tomczyk, K. Abramczuk, *Polskie badanie EU Kids Online 2018. Najważniejsze wyniki i wnioski* (s. 101– 118). Wydawnictwo Naukowe UAM.

Powyższe może wskazywać na rozwój i skuteczność szeroko zakrojonych działań profilaktycznych, dzięki czemu istnieje możliwość rozpowszechniania wiedzy w środowisku lokalnym na temat zjawiska przemocy oraz działań realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Zalecenia z diagnozy – podsumowanie i rekomendacje

Dorośli mieszkańcy gminy Obrowo:

36% mieszkańców wskazało, że ma w swoim otoczeniu osoby doświadczające przemocy domowej, a 24% przyznało, że nie jest pewne, ale ma co do tego podejrzenia. Co więcej, 35% respondentów przyznało, że sami doświadczyli przemocy ze strony członka swojej rodziny. W kontekście uzyskanych wyników na temat zjawiska przemocy domowej należy zwrócić większą uwagę na rozpowszechnianie informacji o podmiotach i miejscach świadczących pomoc osobom doznającym przemocy domowej za pomocą ulotek, plakatów, broszur i stron internetowych. Niezbędne jest także systematyczne i kompleksowe diagnozowanie zjawiska przemocy domowej, a także stałe podnoszenie kompetencji osób i służb zajmujących się ową problematyką. Zaleca się prowadzenie interdyscyplinarnych spotkań, konferencji lub szkoleń, na których obecni będą przedstawiciele wszystkich służb zajmujących się problematyką przemocy domowej. Wskazane jest również promowanie wzorów dobrego rodzicielstwa wolnego od przemocy, krzywdzenia i zaniedbywania np. poprzez prowadzenie warsztatów umiejętności wychowawczych i konsultacji dla rodziców. Rekomenduje się też prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które będą obalać mity i stereotypy na temat przemocy domowej, a także będą opisywać mechanizmy przemocy domowej i uświadamiać ich społeczną szkodliwość. Niezbędne jest prowadzenie działalności edukacyjnej, interwencyjnej, specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, pracy socjalnej oraz realizacja różnego rodzaju programów z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Działania zapobiegawcze przemocy domowej powinny być realizowane na wielu poziomach. W działania powinno się zaangażować oprócz ustawodawcy, organizacji rządowych i pozarządowych, również całe społeczeństwo.

Dzieci i młodzież szkolna:

Uczniowie w gminie Obrowo deklarują w większości bardzo dobre lub dobre relacje z rodzicami, opiekunami oraz nauczycielami. Zaleca się rozwijanie pozytywnego

potencjału rodziny i jednocześnie wzmacnianie czynnika chroniącego, jakim jest pozytywna więź dziecka z rodzicami poprzez realizację warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców.

Zauważalnym problemem wśród młodych mieszkańców gminy są przypadki agresji i przemocy (zarówno fizycznej, jak i psychicznej), z jakimi badani spotykają się w środowisku rówieśniczym. Niektórzy z uczniów kilka razy w tygodniu, a nawet codziennie doświadczają różnych form przemocy ze strony swoich kolegów i koleżanek w szkole. Otrzymane wyniki powinny skłonić do zapoczątkowania lub rozwijania w szkole działań z zakresu zapobiegania agresji i przemocy, autoagresji oraz rozwiązywania konfliktów. Preferowane byłoby także doskonalenie szkolnych rozwiązań systemowych w zakresie kontroli i profilaktyki zachowań agresywnych. To przede wszystkim dyrektorzy placówek oświatowych powinni zwrócić szczególną uwagę na problem przemocy rówieśniczej. Co więcej, otrzymane wyniki na temat jakości relacji rówieśniczych w badanych klasach mogą posłużyć za zachętę do organizowania szkolnych warsztatów, podczas których dzieci i młodzież będą mieli okazję do wspólnego zastanowienia się nad alternatywnymi sposobami rozładowywania negatywnych emocji i skutecznymi sposobami rozwiązywania konfliktów, bez używania przemocy. Należy także ciągle udoskonalać szkolne systemy przeciwdziałania i reagowania na przemoc, w które włączać trzeba rodziców, od których dzieci młodzież czerpią wzorce w zakresie stosowania przemocy, jako rozwiązania codziennych problemów.

22% ankietowanych doświadczyło przemocy domowej, z czego 9% doświadcza jej kilka razy w roku, 4%- kilka razy w miesiącu, 5% kilka razy w tygodniu, a 4% nawet codziennie. Uczniowie najczęściej doznają przemocy psychicznej oraz fizycznej. Doświadczenie przemocy jest jednym z największych zagrożeń rozwoju i bezpieczeństwa dziecka. Konsekwencje przemocy wobec dzieci mogą być drastyczne i trwałe, zarówno fizyczne – takie jak obrażenia i skaleczenia, złamania, a nawet śmierć, jak i psychiczne – agresja, problemy ze zdrowiem psychicznym, niska samoocena, zaburzenia emocjonalne i poznawcze. Przemoc ze strony osób najbliższych – rodziców – zaburza więź dziecka z rodzicami, podstawową i najważniejszą relację w życiu dziecka, co bezpośrednio wpływa na poczucie bezpieczeństwa dziecka oraz jego umiejętność nawiązywania dobrych relacji z innymi ludźmi. Monitorowanie stanu przestrzegania praw dziecka to jedno ze zobowiązań organów państwowych wynikających z przyjęcia Konwencji o prawach

dziecka.

To również statutowe zadanie licznych organizacji pozarządowych, a także moralny obowiązek społeczeństwa, by zapewnić bezpieczeństwo i harmonijny rozwój najmłodszych mieszkańców naszego kraju. Realizacja tego zobowiązania wymaga rzetelnej diagnozy zagrożeń i skuteczności prowadzonej polityki społecznej. Jest to szczególnie istotne w szybko zmieniających się czasach, gdy na wyzwania cywilizacyjne nakładają się zagrożenia epidemiczne czy wojenne.

W perspektywie wyników na temat funkcjonowania badanych uczniów w Internecie konieczna wydaje się również szeroka edukacja z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu, czyli wspieranie świadomości prawnej uczniów, rozwijanie umiejętności ochrony przez niebezpiecznymi sytuacjami, czy poszerzanie wiedzy z zakresu ochrony własnych danych.

Założenia ramowe

W 2023 roku uchwalono ustawę z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 535), która wprowadza do porządku prawnego wiele rozwiązań, których celem jest przede wszystkim zwiększenie bezpieczeństwa osób doznających przemocy domowej.

Przepisy ustawy nakładają na Radę Gminy obowiązek opracowania i przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej zwanego dalej „Programem”, w celu tworzenia warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej. Program lokalny powinien być spójny z Rządowym, który został opracowany w perspektywie wieloletniej na lata 2024–2030.

Postanowienia zawarte w Programie zakładają kontynuację działań mających na celu zarówno ochronę i pomoc osobom doznającym przemocy domowej, podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc, zwiększenie profesjonalizmu służb w udzielaniu pomocy osobom doznającym przemocy domowej a także rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.

Program ma charakter uniwersalny, z uwzględnieniem priorytetów z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Działania wskazane w Programie są określone w sposób elastyczny, dzięki temu możliwe będzie realizowanie ich w sposób dostosowany do specyfiki potrzeb występujących na terenie Gminy Obrowo.

I. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Obrowo.

Cele szczegółowe:

- Cel 1: zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i podnoszenia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy
- Cel 2: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.
- Cel 3: zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.
- Cel 4: zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Wskaźnik ogólny:

Liczba osób, które skorzystały z różnych form wsparcia w związku z problemem przemocy domowej, w tym: liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, w tym realizacji celów ustawowych oraz celów wskazanych w Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna na poziomie lokalnym:
obszar kierowany do ogółu społeczeństwa Gminy Obrowo, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową.
2. Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej:
obszar kierowany do osób doznających przemocy domowej (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych), jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się ochroną i pomocą osobom doznającym przemocy domowej.
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową:
obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc domową.
4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej:
obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

III. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

1. ogółu społeczeństwa na terenie Gminy Obrowo, w tym osób zagrożonych przemocą domową;
2. osób doznających przemocy domowej;
3. osób stosujących przemoc domową;
4. świadków przemocy domowej;
5. służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

Jednostki samorządu terytorialnego, przy współpracy podmiotów lub organizacji pozarządowych oraz kościołów i związków wyznaniowych w szczególności:

- Urząd Gminy Obrowo (UG Obrowo)
- Komisariat Policji w Dobrzejewicach (KP Dobrzejewice),
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrowie (GOPS Obrowo),
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, w Toruniu (PCPR Toruń),
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Obrowie (NZOZ Obrowo),
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Obrowie (GKRPA Obrowo)
- Szkoły na terenie Gminy Obrowo (Oświata w Gminie Obrowo),
- Sąd Rejonowy w Toruniu

V. DZIAŁANIA:

Zadania do celu szczegółowego:

Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i podnoszenia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy.

Zadanie 1:

Publikacja na stronach internetowych Jednostek Gminy danych instytucji świadczących usługi dla osób doznających przemocy domowej, z wyszczególnieniem podmiotów zapewniających miejsca schronienia oraz podmiotów świadczących wsparcie w formie poradnictwa specjalistycznego.

Działania:

Aktualizacja na stronach internetowych Jednostek Gminy danych instytucji świadczących usługi dla osób doznających przemocy domowej, z wyszczególnieniem podmiotów zapewniających miejsca schronienia oraz podmiotów świadczących wsparcie w formie poradnictwa specjalistycznego (po każdej zmianie dotychczasowych danych).

Wskaźniki osiągnięcia celu:

Liczba podmiotów, którym przekazano bazę danych.

Realizatorzy:

UG Obrowo

KP Dobrzejewice

GOPS Obrowo,

PCPR Toruń,

NZOZ Obrowo

GKRPA Obrowo

Oświata w gminie Obrowo

Okres realizacji:

Lata 2024 – 2030

Zadanie 2:

Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy przez osoby (rodziny) doznające przemocy domowej lub zagrożone przemocą domową, w szczególności pomocy: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.

Działania:

Zamieszczenie w lokalnej prasie i na stronach internetowych informacji o możliwości uzyskania pomocy.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

Liczba publikacji w prasie i na stronach internetowych.

Realizatorzy:

UG Obrowo

KP Dobrzejewice

GOPS Obrowo,

PCPR Toruń,

NZOZ Obrowo

GKRPA Obrowo

Oświata w gminie Obrowo

Sąd Rejonowy w Toruniu

Okres realizacji:

Lata 2024 - 2030

Zadanie 3:

Prowadzenie akcji informacyjnych na temat zjawiska przemocy domowej.

Działania:

1. Rozpowszechnienie materiałów informacyjnych nt. przemocy domowej (ulotki, plakaty).
2. Cykliczne akcje (raz w roku) np. pod nazwą „Tydzień pomocy ofiarom przemocy” gdzie przedstawiciele Zespołu Kuratorów - Sądu Rejonowego w Toruniu, będą dyżurować udzielając wszelkich informacji osobom zainteresowanym
3. Debaty społeczne nt. bezpieczeństwa w Gminie Obrowo organizowane przez KP Dobrzejewice
4. Zakup przez GKRPA w Obrowie materiałów multimedialnych dotyczących przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom. Materiały te będą cyklicznie rozpowszechniane we wszystkich szkołach na terenie Gminy Obrowo.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

Liczba miejsc gdzie rozpowszechniono wśród mieszkańców komplety ulotek i plakatów oraz materiałów multimedialnych nt. zjawiska przemocy.

Liczba akcji informacyjnych.

Liczba przeprowadzonych debat społecznych nt. bezpieczeństwa.

Realizatorzy:

UG Obrowo

KP Dobrzejewice

GOPS Obrowo,

PCPR Toruń,

NZOZ Obrowo

GKRPA Obrowo

Oświata w gminie Obrowo

Sąd Rejonowy w Toruniu

Okres realizacji:

Lata 2024 - 2030

Zadanie 4:

Opracowanie i wdrożenie programów profilaktycznych, warsztatów i zajęć edukacyjnych promujących wzory tzw. dobrego rodzicielstwa dla rodzin z terenu Gminy Obrowo.

Działania:

Wsparcie rodzin z trudnościami w pełnieniu funkcji opiekuńczo wychowawczych poprzez zajęcia tzw. „Szkoły Rodzica” i pomoc pedagogiczną indywidualną i grupową, grupy wsparcia dla rodziców.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

Liczba osób, którym udzielono wsparcia

Liczba przeprowadzonych zajęć

Realizatorzy:

GOPS Obrowo,

GKRPA Obrowo

PCPR Toruń,

Oświata w gminie Obrowo

Okres realizacji:

Lata 2024 - 2030

Zadanie 5:

Opracowanie i wdrożenie programów profilaktycznych, dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Obrowo

Działania:

1. Zorganizowanie przez GKRPA we współpracy z GOPS kolonii lub wycieczek profilaktycznych dla dzieci z rodzin zagrożonych uzależnieniem lub przemocą.

2. Zorganizowanie przez PCPR we współpracy z GOPS warsztatów socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wystąpieniem problemów opiekuńczo-wychowawczych lub przemocą.
3. Zorganizowanie przez Szkoły na terenie Gminy Obrowo, we współpracy z Komisariatem Policji w Dobrzejewicach, działań edukacyjno-profilaktycznych w postaci pogadank i kampanii np. pod nazwą „Przeciw Przemocy” lub Tydzień dobrych relacji” itp.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

Liczba dzieci, które wzięły udział w koloniach lub wycieczkach profilaktycznych, warsztatach socjoterapeutycznych.

Liczba przeprowadzonych, warsztatów socjoterapeutycznych, wycieczek, kolonii, kampanii i pogadank profilaktyczno-edukacyjnych.

Realizatorzy:

GOPS Obrowo,

GKRPA Obrowo

PCPR Toruń,

Oświata w gminie Obrowo

KP Dobrzejewice

Okres realizacji:

Lata 2024 - 2030

Zadania do celu szczegółowego:

Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej z terenu Gminy Obrowo.

Zadanie 1:

Udzielanie natychmiastowej pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci oraz osób starszych

Działania:

1. wszczynanie oraz prowadzenie procedur „Niebieskie Karty”
2. Indywidualne konsultacje socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży organizowane przez PCPR w Toruniu we współpracy z GOPS w Obrowie.
3. Zatrudnienie przez GOPS w Obrowie psychologa celem udzielenia wsparcia m.in. osobom uwikłanym w problem przemocy domowej.
4. Zatrudnienie przez GOPS w Obrowie pedagoga celem udzielenia wsparcia m.in. rodzicom dzieci uwikłanych w problem przemocy domowej.
5. Zatrudnienie przez GOPS w Obrowie terapeuty uzależnień celem udzielenia wsparcia osobom uzależnionym i współuzależnionym dotkniętym problemem przemocy domowej.
6. Prowadzenie wsparcia specjalistycznego (psychologicznego, pedagogicznego, pracy socjalnej, socjoterapeutycznego, terapeuty uzależnień, asystenta rodziny)
7. Udzielanie informacji nt. specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej i kierowanie do tych ośrodków wsparcia.
8. Oddelegowanie do pracy dwóch pracowników socjalnych, którzy będą zajmować się przede wszystkim problemem przemocy domowej.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

Liczba założonych procedur „Niebieskie Karty”

Liczba zatrudnionych specjalistów.

Liczba osób doznających przemocy, którym udzielono wsparcia.

Realizatorzy:

KP Dobrzejewice

GOPS Obrowo,

PCPR Toruń,

NZOZ Obrowo

GKRPA Obrowo

Oświata w gminie Obrowo

Sąd Rejonowy w Toruniu

Okres realizacji:

Lata 2024 - 2030

Zadania do celu szczegółowego:

Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Zadanie 1:

Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

Działania:

1. Kierowanie osób stosujących przemoc do programów korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.
2. Motywowanie do współpracy ze specjalistami.
3. Kierowanie wniosków do GKRPA w Obrowie o objęcie działaniami podejrzanych o uzależnienie osób stosujących przemoc.
4. Stosowanie przez Policję nakazów opuszczenia miejsca zamieszkania i zakazu zbliżania do osób doznających przemocy domowej.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

Liczba założonych procedur „Niebieskie Karty”

Liczba osób stosujących przemoc domową, skierowanych do programów

Liczba zastosowanych zakazów zbliżania i nakazów opuszczenia miejsca zamieszkania

Realizatorzy:

KP Dobrzejewice

GOPS Obrowo,

PCPR Toruń,

NZOZ Obrowo

GKRPA Obrowo

Oświata w gminie Obrowo

Okres realizacji:

Lata 2024 - 2030

Zadania do celu szczegółowego:

Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Zadanie 1:

Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Działania:

1. Organizowanie szkoleń lub konferencji z zakresu przemocy domowej i jej przeciwdziałania.
2. Kierowanie na szkolenia lub konferencje związane z tematem przemocy osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Obrowo.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

Liczba osób uczestniczących w szkoleniach

Realizatorzy:

GOPS Obrowo,

GKRPA Obrowo

Okres realizacji:

Cyklicznie lata 2024 – 2030

VI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Obrowo na lata 2024 - 2030” będą: - środki własne gminy - będące w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Obrowie;

- środki GKRPA Obrowo pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- środki na realizację projektów pozyskiwane np. z Europejskiego Funduszu Społecznego.

VII. SPOSÓB MONITOROWANIA I SPRAWOZDAWCZOŚCI

„Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Obrowo na lata 2024 - 2030” będzie zarządzany przez członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej

w Obrowie (Zespół).

W ramach monitoringu członkowie Zespołu do końca marca następnego roku będą przedstawiać sprawozdanie z realizacji niniejszego programu.

VIII. AKTY PRAWNE W OPARCIU O KTÓRE BĘDZIE REALIZOWANY PROGRAM

- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17),
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37 ze zm.),

- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 127, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.)
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145),
- ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1266 ze zm.),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2022r. poz. 1700 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571),

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023r. poz. 40, 572, 1463, 1688) do wyłącznej właściwości Rady Gminy należy stanowanie w sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji Rady Gminy.

Z kolei art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021r. poz. 1249, z 2023r. poz. 289, 535, 1606.) stanowi, iż do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym *opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej*.

Głównym celem Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Obrowo na lata 2024-2030 jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Obrowo.

Program stanowi plan działań instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy domowej. Program daje podstawę do usprawnienia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.

Realizacja Programu spowoduje dalszy wzrost świadomości społecznej na temat występowania zjawiska przemocy, co będzie w konsekwencji skutkowało rozpoznaniem przypadków przemocy na znacznie wcześniejszym etapie, niż to się dzieje dotychczas i tym samym zostanie wzmocniony efektywny system pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

W związku z powyższym, podjęcie uchwały jest zasadne.